มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาบริการสุขภาพบุคคล อาชีพเพื่อนผู้สูงวัย

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาบริการสุขภาพบุคคล อาชีพเพื่อนผู้สูงวัย

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

N/A

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

1) อาชีพเพื่อนผู้สูงวัย หมายถึง ผู้ให้บริการช่วยเหลือ สนับสนุนทางสังคมและจิตใจเป็นหลัก บทบาทหลักมีหน้าที่อำนวยความสะดวก ติดต่อประสานงาน ทำธุระและช่วยให้ผู้สูงอายุเข้าถึงบริการต่าง ๆ ทางสังคม ตลอดจนการสนับสนุนทางจิตใจ พูดคุยเป็นเพื่อนให้กำลังใจ และช่วยเหลือการเคลื่อนไหวร่างกายระหว่างการทำกิจวัตรประจำวัน โดยมุ่งเน้นการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเข้าถึงบริการทางสังคมของผู้สูงอายุมากกว่าการดูแลด้านสุขภาพ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีและการอยู่ร่วมในสังคมอย่างมีคุณภาพ

2) ลักษณะงานของอาชีพเพื่อนผู้สูงวัย แบ่งออกเป็น 3 ส่วนหลัก ประกอบด้วย ขอบเขตทางสังคม ขอบเขตทางจิตใจและขอบเขตทางร่างกายและสภาพแวดล้อม โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 การให้บริการช่วยเหลือ สนับสนุนทางสังคม

ผู้ให้บริการมีความรับผิดชอบในการอำนวยความสะดวกเรื่องการจัดเตรียมยานพาหนะ การเดินทาง การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ และช่วยทำธุระที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้สูงอายุ เช่น การพาไปพบแพทย์ การไปซื้อของ การไปพบเพื่อน ฯลฯ รวมทั้งการสนับสนุนและช่วยเหลือให้ผู้สูงอายุเข้าถึงบริการต่าง ๆ ทางสังคม เช่น การซื้อของออนไลน์ การสมัครเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ การซื้อบัตรเข้าชมสถานที่ต่าง ๆ การนัดหมายเพื่อนและครอบครัว การไปเป็นเพื่อนออกกำลังกาย เป็นต้น

2.2 การสนับสนุนทางจิตใจ

ผู้ให้บริการมีความรับผิดชอบในการดูแล สนับสนุนจิตใจของผู้สูงอายุ การให้กำลังใจ ผ่านการพูดคุย การอยู่เป็นเพื่อน การให้คำแนะนำ การทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้ผู้สูงอายุรู้สึกไม่โดดเดี่ยว การบรรเทาเบาบางความกังวลและความรู้สึกทางใจของผู้สูงอายุ

2.3 การช่วยเหลือการเคลื่อนไหวทางร่างกายและการจัดสภาพแวดล้อม

ผู้ให้บริการมีความรับผิดชอบในการช่วยเหลือในการจัดหากายอุปกรณ์ การช่วยพยุงหรือเคลื่อนย้ายผู้สูงอายุให้สามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมหรือกิจกรรมตามความต้องการ การป้องกันไม่ให้ผู้สูงอายุพลัดตกหกล้ม การอำนวยความสะดวกเรื่องการจัดเตรียมและหาอาหารหรือสิ่งของเครื่องใช้ตามความต้องการ การจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการทำกิจวัตรประจำวันทั้งในบ้านและนอกบ้าน เช่น การช่วยจัดการสิ่งกีดขวางในบ้าน การช่วยจัดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในบ้าน เป็นต้น

3) คุณลักษณะของผู้สูงอายุ เป็นผู้สูงอายุที่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ สามารถดำเนินชีวิตประจำวันทำกิจวัตรประจำวันพื้นฐาน และเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมได้ เป็นผู้ที่มีสุขภาพทั่วไปดี ไม่มีโรคเรื้อรัง หรือมีโรคเรื้อรังที่สามารถควบคุมได้ ที่ต้องการผู้ช่วยเหลือและสนับสนุนในการทำกิจกรรมทางสังคม

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

N/A

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ

สาขาบริการสุขภาพบุคคล

อาชีพเพื่อนผู้สูงวัย ระดับ 3

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
10101	อำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุในบ้าน
10102	อำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุนอกบ้าน
10103	อำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานและทำธุรกรรม
10201	ป้องกันอุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้นกับผู้สูงอายุ
10202	ปฐมพยาบาลผู้สูงอายุเบื้องต้น
10203	ส่งเสริมสุขภาพจิตของผู้สูงอายุ
10204	ดูแลผู้สูงอายุตามหลักจริยธรรม และพฤติกรรมบริการที่เหมาะสม
10301	แนะนำการใช้เครื่องมือดิจิทัลให้กับผู้สูงอายุ

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาบริการสุขภาพบุคคล อาชีพเพื่อนผู้สูงวัย ระดับ 3

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

เป็นผู้ที่มีสมรรถนะในการประกอบอาชีพทางเทคนิค มีความรู้และทักษะในการอำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุในบ้าน ช่วยอำนวยความสะดวกในการทำกิจวัตรประจำวัน และช่วยเหลือผู้สูงอายุในการเคลื่อนไหวร่างกาย รวมถึงการใช้อุปกรณ์เพื่อเคลื่อนไหวร่างกาย ช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุนอกบ้าน โดยสามารถอำนวยความสะดวกในการเดินทาง การทำกิจกรรมทางสังคมและกิจกรรมทางสุขภาพ ตลอดจนการติดต่อประสานงานและทำธุรกรรมทั้งการติดต่อประสานงานกับบุคคลในครอบครัว และบุคคลภายนอกมีความรู้และทักษะในการป้องกันอุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้นกับผู้สูงอายุ โดยการประเมินความเป็นไปได้ของการเกิดอุบัติเหตุ และประเมินสภาวะร่างกายของผู้สูงอายุ รวมทั้งสามารถปฐมพยาบาลผู้สูงอายุเพื่อดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุเบื้องต้น หรือ ส่งต่อผู้สูงอายุไปยังสถานพยาบาลได้ มีความรู้และทักษะในการส่งเสริมสุขภาพจิตของผู้สูงอายุ โดยสามารถเฝ้าระวังภาวะจิตใจของผู้สูงอายุ ให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุ และเสริมสร้างกำลังใจให้ผู้สูงอายุได้ โดยจะต้องดูแลผู้สูงอายุตามหลักจริยธรรม และพฤติกรรมบริการที่เหมาะสม มีทักษะในการใช้เครื่องมือดิจิทัล โดยสามารถแนะนำการใช้งานอุปกรณ์สื่อสาร แอปพลิเคชันบนอุปกรณ์สื่อสาร และสื่อโซเชียลมีเดียต่างๆ ให้กับผู้สูงอายุได้

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

อาชีพเพื่อนผู้สูงวัยมี 1 ระดับ คือ ระดับ 3 หากมีความประสงค์จะเข้าสู่ระดับคุณวุฒิวิชาชีพ จะต้องมีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1) มีประสบการณ์ในการให้บริการ หรือช่วยเหลือผู้สูงอายุ ไม่น้อยกว่า 6 เดือน โดยมีหนังสือรับรองประสบการณ์ทำงานจากผู้รับบริการ
2) ได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรเพื่อนผู้สูงวัยตามที่กรมกิจการผู้สูงอายุกำหนด

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ผู้ประกอบอาชีพด้านการดูแลผู้สูงอายุ อาสาสมัคร ผู้ดูแลผู้สูงอายุ

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

10101 อำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุในบ้าน
10102 อำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุนอกบ้าน

10103 อำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานและทำธุรกรรม

10201 ป้องกันอุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้นกับผู้สูงอายุ

10202 ปฐมพยาบาลผู้สูงอายุเบื้องต้น

10203 ส่งเสริมสุขภาพจิตของผู้สูงอายุ

10204 ดูแลผู้สูงอายุตามหลักจริยธรรม และพฤติกรรมบริการที่เหมาะสม

10301 แนะนำการใช้เครื่องมือดิจิทัลให้กับผู้สูงอายุ

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 22/06/2566

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
คำอธิบาย	**รหัส**	**คำอธิบาย**	**รหัส**	**คำอธิบาย**
พัฒนาบุคลากรด้านการดูแลผู้สูงอายุให้มีความรู้และทักษะที่เหมาะสมกับบริบทและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันของสังคมไทยและความต้องการของผู้สูงอายุ	10	ให้การดูแล ช่วยเหลือ สนับสนุนทางสังคม ร่างกาย จิตใจ และสิ่งแวดล้อมแก่ผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ	101	ช่วยเหลือและสนับสนุนทางสังคมและอำนวยความสะดวกให้เอื้อต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน
			102	ช่วยเหลือด้านร่างกายและจิตใจของผู้สูงอายุ
			103	ใช้ดิจิทัลพื้นฐานเพื่อการดูแลผู้สูงอายุ

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 22/06/2566

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	**คำอธิบาย**	**รหัส**	**คำอธิบาย**	**รหัส**	**คำอธิบาย**
101	ช่วยเหลือและสนับสนุนทางสังคมและอำนวยความสะดวกให้เอื้อต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน	10101	อำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุในบ้าน	10101.01	อำนวยความสะดวกในการทำกิจวัตรประจำวัน
		10102	อำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุนอกบ้าน	10102.01	อำนวยความสะดวกในการเดินทาง
				10102.02	อำนวยความสะดวกผู้สูงอายุในการทำกิจกรรมทางสังคม
				10102.03	อำนวยความสะดวกผู้สูงอายุในการทำกิจกรรมทางสุขภาพ
		10103	อำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานและทำธุรกรรม	10103.01	ติดต่อประสานงานกับบุคคลในครอบครัว
				10103.02	ติดต่อประสานงานกับบุคคลภายนอก
102	ช่วยเหลือด้านร่างกายและจิตใจของผู้สูงอายุ	10201	ป้องกันอุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้นกับผู้สูงอายุ	10201.01	ประเมินความเป็นไปได้ของการเกิดอุบัติเหตุ
				10201.02	ประเมินสภาวะร่างกายของผู้สูงอายุ
		10202	ปฐมพยาบาลผู้สูงอายุเบื้องต้น	10202.01	ประเมินภาวะฉุกเฉินที่เกิดขึ้นกับผู้สูงอายุ
				10202.02	ให้การปฐมพยาบาล
		10203	ส่งเสริมสุขภาพจิตของผู้สูงอายุ	10203.01	เฝ้าระวังภาวะจิตใจของผู้สูงอายุ
				10203.02	ให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุและครอบครัว
				10203.03	เสริมสร้างกำลังใจให้ผู้สูงอายุ
		10204	ดูแลผู้สูงอายุตามหลักจริยธรรมและพฤติกรรมบริการที่เหมาะสม	10204.01	ดูแลผู้สูงอายุอย่างมีจริยธรรมการให้บริการ
				10204.02	แสดงพฤติกรรมบริการที่เหมาะสม
103	ใช้ดิจิทัลพื้นฐานเพื่อการดูแลผู้สูงอายุ	10301	แนะนำการใช้เครื่องมือดิจิทัลให้กับผู้สูงอายุ	10301.01	แนะนำการใช้งานอุปกรณ์สื่อสาร
				10301.02	แนะนำการใช้งานแอพพลิเคชันบนอุปกรณ์สื่อสาร
				10301.03	แนะนำการใช้งานโซเชียลมีเดีย

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10101

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ อำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุในบ้าน

3. ทบทวนครั้งที่ N/A

4. สร้างใหม่ ☑ **ปรับปรุง** ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

5321 ผู้ช่วยงานดูแลสุขภาพ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในการอำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุในบ้าน โดยสามารถอำนวยความสะดวกในการทำกิจวัตรประจำวันให้กับผู้สูงอายุได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาบริการสุขภาพบุคคล อาชีพเพื่อนผู้สูงวัย

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10101.01 อำนวยความสะดวกในการทำกิจวัตรประจำวัน	1.สนับสนุนผู้สูงอายุในการทำกิจวัตรประจำวัน 2.ช่วยเหลือผู้สูงอายุในการเคลื่อนไหวร่างกาย 3.ช่วยเหลือผู้สูงอายุในการใช้อุปกรณ์เพื่อเคลื่อนไหวร่างกาย	การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

ทัศนคติต่อการทำงานกับผู้สูงอายุและครอบครัว

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ
(ก1) ทักษะในการช่วยเหลือผู้สูงอายุในการใช้ชีวิตประจำวัน
(ก2) ทักษะในการพยุงผู้สูงอายุ
(ก3) ทักษะในการใช้เครื่องช่วยเดินสำหรับผู้สูงอายุ
(ก4) ทักษะในการสื่อสารและการรับฟัง
(ก5) ทักษะในการอยู่ร่วมกับผู้สูงอายุ
(ก6) ทักษะในการใช้เทคโนโลยี แพลทฟอร์มต่างๆ
(ข) ความต้องการด้านความรู้
(ข1) ความรู้เกี่ยวกับสุขอนามัย
(ข2) ความรู้เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวร่างกายของผู้สูงอายุตามหลักสรีรศาสตร์
(ข3) ความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาการสื่อสาร และการรับฟังผู้สูงอายุ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรใช้ร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และ ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

(ก1) หนังสือรับรองการปฏิบัติงานจากสถานประกอบการ หรือ

(ก2) แบบฟอร์มบันทึกภาระงานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสมรรถนะนี้ หรือ

(ก3) แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) หรือ

(ก4) หนังสือรับรองการผ่านงานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสมรรถนะนี้จากสถานประกอบการ

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

(ข1) ใบรับรองผลการศึกษา (ถ้ามี) หรือ

(ข2) ประกาศนียบัตร/วุฒิบัตรผ่านการอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะ อำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุในบ้าน โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้ประกอบการพิจารณาเข้าสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะ

(ง) วิธีการประเมิน

พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ สอบสัมภาษณ์ และสอบปฏิบัติ

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตการปฏิบัติงาน อำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุในบ้าน ที่ครอบคลุมถึงขั้นตอนในการอำนวยความสะดวกในการทำกิจวัตรประจำวันให้กับผู้สูงอายุ

(ก) คำแนะนำ

(ก1) สำหรับผู้เข้ารับการประเมินในหน่วยสมรรถนะนี้ ต้องสามารถอธิบายถึงขั้นตอนในการอำนวยความสะดวกในการทำกิจวัตรประจำวันให้กับผู้สูงอายุ

(ก2) สำหรับเจ้าหน้าที่สอบจะต้องพิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงานและหลักฐานความรู้ให้ตรงตามที่ระบุไว้ในหน่วยสมรรถนะนี้

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

(ข1) กิจกรรมทางสังคมภายในบ้าน หมายถึง การทำกิจกรรมตามความชอบ ความถนัดหรือความสนใจที่เกิดขึ้นในบ้าน ร่วมกับสมาชิกในครอบครัว หรือเพื่อนบ้านโดยเป็นกิจกรรมที่ส่งผลให้ผู้สูงอายุผ่อนคลายและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม

(ข2) กิจวัตรประจำวันของผู้สูงอายุ หมายถึง กิจกรรมที่ปฏิบัติเป็นประจำในแต่ละวันของผู้สูงอายุ เช่น การแต่งตัว การจัดเตรียมอาหาร การรับประทานอาหาร การเคลื่อนไหว และการทำกิจกรรมภายในบ้าน

(ข3) อุปกรณ์ช่วยเดิน ได้แก่ เครื่องช่วยเดิน วอล์คเกอร์ ไม้เท้า รถเข็น เป็นต้น

(ข4) สรีรศาสตร์ หมายถึง ศาสตร์ที่เกี่ยวกับการทำงานของระบบต่าง ๆ ในร่างกาย เป็นพื้นฐานที่ใช้ทำความเข้าใจกลไกทำงานของร่างกายมนุษย์

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 สอบสัมภาษณ์

18.2 สอบปฏิบัติ

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10102

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ อำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุนอกบ้าน

3. ทบทวนครั้งที่ N/A

4. สร้างใหม่ ☑ **ปรับปรุง** ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

5321 ผู้ช่วยงานดูแลสุขภาพ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในการอำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุนอกบ้าน โดยสามารถอธิบายขั้นตอนในการอำนวยความสะดวกในการเดินทาง อำนวยความสะดวกผู้สูงอายุในการทำกิจกรรมทางสังคม และอำนวยความสะดวกผู้สูงอายุในการทำกิจกรรมทางสุขภาพ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาบริการสุขภาพบุคคล อาชีพเพื่อนผู้สูงวัย

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10102.01 อำนวยความสะดวกในการเดินทาง	1.เตรียมยานพาหนะที่เหมาะสมให้แก่ผู้สูงอายุ 2.เตรียมการเดินทางให้ผู้สูงอายุ 3.ช่วยเหลือผู้สูงอายุในการใช้อุปกรณ์ขณะเดินทาง	การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน
10102.02 อำนวยความสะดวกผู้สูงอายุในการทำกิจกรรมทางสังคม	1.ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมให้กับผู้สูงอายุขณะทำกิจกรรมทางสังคม 2.ช่วยเหลือผู้สูงอายุในการทำกิจกรรมทางสังคม 3.จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้สูงอายุในการทำกิจกรรมทางสังคม 4.ให้คำแนะนำ ความคิดเห็นแก่ผู้สูงอายุขณะทำกิจกรรมทางสังคม	การสัมภาษณ์
10102.03 อำนวยความสะดวกผู้สูงอายุในการทำกิจกรรมทางสุขภาพ	1.ส่งเสริมสนับสนุนการทำกิจกรรมทางสุขภาพ 2.ช่วยเหลือผู้สูงอายุในการทำกิจกรรมทางสุขภาพ 3.จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้สูงอายุในการทำกิจกรรมทางสุขภาพ 4.ให้คำแนะนำ ความคิดเห็นแก่ผู้สูงอายุขณะทำกิจกรรมทางสุขภาพ	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

ทัศนคติต่อการทำงานกับผู้สูงอายุและครอบครัว

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

(ก1) ทักษะในการใช้อุปกรณ์เพื่อดูแผนที่

(ก2) ทักษะในการศึกษาเส้นทาง อ่านป้ายสัญลักษณ์

(ก3) ทักษะในการใช้เครื่องช่วยเดินสำหรับผู้สูงอายุ

(ก4) ทักษะในการเข้าถึงบริการยานพาหนะสำหรับผู้สูงอายุ

(ก5) ทักษะในการใช้เครื่องช่วยเดินสำหรับผู้สูงอายุ

(ก6) ทักษะในการทำกิจกรรมทางสังคม

(ก7) ทักษะในการคิดกิจกรรมในวัยผู้สูงอายุ

(ก8) ทักษะในการทำกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ

(ก9) ทักษะในการสื่อสารและการรับฟัง

(ก10) ทักษะในการอยู่ร่วมกับผู้สูงอายุ

(ก11) ทักษะในการใช้เทคโนโลยี แพลทฟอร์มต่างๆ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

(ข1) ความรู้เกี่ยวกับการเลือกยานพาหนะที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุในการเดินทาง

(ข2) ความรู้เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ของผู้สูงอายุ

(ข3) ความรู้เกี่ยวกับเส้นทาง การเดินทาง ป้ายสัญลักษณ์

(ข4) ความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาการสื่อสาร และการรับฟังผู้สูงอายุ

(ข5) ความรู้ในการเข้าถึงบริการยานพาหนะสำหรับผู้สูงอายุ

(ข6) ความรู้เกี่ยวกับการประเมินสมรรถภาพร่างกาย

(ข7) ความรู้เกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุในการทำกิจกรรมทางสังคมและกิจกรรมทางสุขภาพ

(ข8) ความรู้เกี่ยวกับการทำกิจกรรมทางสังคม และกิจกรรมทางสุขภาพ

(ข9) ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย และโรคในวัยผู้สูงอายุ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรใช้ร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และ ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

(ก1) หนังสือรับรองการปฏิบัติงานจากสถานประกอบการ หรือ

(ก2) แบบฟอร์มบันทึกภาระงานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสมรรถนะนี้ หรือ

(ก3) แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) หรือ

(ก4) หนังสือรับรองการผ่านงานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสมรรถนะนี้จากสถานประกอบการ

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

(ข1) ใบรับรองผลการศึกษา (ถ้ามี) หรือ

(ข2) ประกาศนียบัตร/วุฒิบัตรผ่านการอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะ อำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุนอกบ้าน โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้ประกอบการพิจารณาเข้าสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะ

(ง) วิธีการประเมิน

พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ การสอบสัมภาษณ์ และสอบปฏิบัติ

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตการปฏิบัติงาน อำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุนอกบ้าน ที่ครอบคลุมตั้งแต่ขั้นตอนในการอำนวยความสะดวกในการเดินทาง อำนวยความสะดวกผู้สูงอายุในการทำกิจกรรมทางสังคม และอำนวยความสะดวกผู้สูงอายุในการทำกิจกรรมทางสุขภาพ

(ก) คำแนะนำ

(ก1) สำหรับผู้เข้ารับการประเมินในหน่วยสมรรถนะนี้ ต้องสามารถอธิบายถึงขั้นตอนในการอำนวยความสะดวกในการเดินทาง อำนวยความสะดวกผู้สูงอายุในการทำกิจกรรมทางสังคม และอำนวยความสะดวกผู้สูงอายุในการทำกิจกรรมทางสุขภาพ

(ก2) สำหรับเจ้าหน้าที่สอบจะต้องพิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงานและหลักฐานความรู้ให้ตรงตามที่ระบุไว้ในหน่วยสมรรถนะนี้

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

(ข1) อุปกรณ์ช่วยเดิน ได้แก่ เครื่องช่วยเดิน วอล์คเกอร์ ไม้เท้า รถเข็น เป็นต้น

(ข2) กิจกรรมทางสังคม หมายถึง กิจกรรมที่ทำให้ผู้สูงอายุเกิดความเบิกบาน และเสริมสร้างสมรรถภาพทางร่างกายนำมาซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดีและมีชีวิตที่ยืนยาว เช่น กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมประเพณี กิจกรรมทางศาสนา และกิจกรรมตามวาระโอกาส เป็นต้น

(ข3) กิจกรรมทางสุขภาพ หมายถึง กิจกรรมที่สนับสนุนผู้สูงอายุในการมีสุขภาพกาย และจิตที่ดี รวมทั้งกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาล เช่น การพบแพทย์ตามนัด การพาไปทำกายภาพบำบัด การพาไปฟอกไต การพาไปฉายแสง และการพาไปทำเคมีบำบัด เป็นต้น

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 สอบสัมภาษณ์

18.2 สอบปฏิบัติ

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10103

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ อำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานและทำธุรกรรม

3. ทบทวนครั้งที่ N/A

4. สร้างใหม่ ☑ **ปรับปรุง** ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

5321 ผู้ช่วยงานดูแลสุขภาพ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในการติดต่อประสานงานและทำธุรกรรมโดยสามารถติดต่อประสานงานกับบุคคลในครอบครัวและบุคคลภายนอกได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาบริการสุขภาพบุคคล อาชีพเพื่อนผู้สูงวัย

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10103.01 ติดต่อประสานงานกับบุคคลในครอบครัว	1.สื่อสารกับบุคคลในครอบครัวเกี่ยวกับเอกสารการทำธุรกรรม 2.ติดต่อสอบถามในกรณีที่ต้องได้รับความยินยอมการตัดสินใจจากบุคคลในครอบครัว 3.ประสานงานกับบุคคลในครอบครัวกรณีเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน 4.เชื่อมประสานและสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลในครอบครัว 5.ประสานงานการจัดการในวาระสุดท้ายของชีวิต	การสัมภาษณ์
10103.02 ติดต่อประสานงานกับบุคคลภายนอก	1.ประสานงานการทำธุรกรรมกับหน่วยงานต่างๆ 2.เตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องในการทำธุรกรรม 3.กรอกข้อมูลเอกสารให้ผู้สูงอายุ 4.สอบถามข้อมูลที่จำเป็นขณะทำธุรกรรม 5.ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกรณีเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

ทัศนคติต่อการทำงานกับผู้สูงอายุและครอบครัว

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

(ก1) ทักษะในการติดต่อประสานงาน

(ก2) ทักษะในการจัดการในวาระสุดท้ายของชีวิต

(ก3) ทักษะในการสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลในครอบครัว

(ก4) ทักษะในการสื่อสารและการรับฟัง

(ก5) ทักษะในการอยู่ร่วมกับผู้สูงอายุ

(ก6) ทักษะในการใช้เทคโนโลยี แพลทฟอร์มต่างๆ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

(ข1) ความรู้เกี่ยวกับเอกสารการทำธุรกรรม

(ข2) ความรู้เกี่ยวกับการจัดการกรณีเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน

(ข3) ความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาการสื่อสาร และการรับฟังผู้สูงอายุ

(ข4) ความรู้เกี่ยวกับการทำธุรกรรมต่างๆ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรใช้ร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และ ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

(ก1) หนังสือรับรองการปฏิบัติงานจากสถานประกอบการ หรือ

(ก2) แบบฟอร์มบันทึกภาระงานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสมรรถนะนี้ หรือ

(ก3) แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) หรือ

(ก4) หนังสือรับรองการผ่านงานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสมรรถนะนี้จากสถานประกอบการ

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

(ข1) ใบรับรองผลการศึกษา (ถ้ามี) หรือ

(ข2) ประกาศนียบัตร/วุฒิบัตรผ่านการอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะ อำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานและทำธุรกรรมโดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงานและหลักฐานความรู้ ประกอบการพิจารณาเข้าสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะ

(ง) วิธีการประเมิน

พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ การสอบสัมภาษณ์ และสอบปฏิบัติ

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตการปฏิบัติงาน อำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานและทำธุรกรรม ครอบคลุมตั้งแต่ขั้นตอนการติดต่อประสานงานกับบุคคลในครอบครัวและบุคคลภายนอก

(ก) คำแนะนำ

(ก1) สำหรับผู้เข้ารับการประเมินในหน่วยสมรรถนะนี้ ต้องสามารถอธิบายถึงขั้นตอนในการการติดต่อประสานงานกับบุคคลในครอบครัว และบุคคลภายนอกได้

(ก2) สำหรับเจ้าหน้าที่สอบจะต้องพิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงานและหลักฐานความรู้ให้ตรงตามที่ระบุไว้ในหน่วยสมรรถนะนี้

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

(ข1) เอกสารการทำธุรกรรม ได้แก่ เอกสารใบแจ้งหนี้ต่างๆ เอกสารที่เกี่ยวกับทะเบียนราษฎร์ เอกสารที่ใช้ติดต่อหน่วยงานราชการ เป็นต้น

(ข2) การจัดการในวาระสุดท้ายของชีวิต หมายถึง การจัดการผู้สูงอายุที่ประสบภาวะเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังที่ไม่สามารถรักษาให้หายได้ ทั้งที่โรงพยาบาล ศูนย์ผู้สูงอายุและบ้านพักระยะสุดท้าย โดยกระบวนการให้บริการนั้นครอบคลุมในทุกมิติของผู้สูงอายุ ภายใต้องค์ประกอบได้แก่ ผู้ป่วยระยะสุดท้าย การดูแลประคับประคอง และการดูแลในช่วงสุดท้ายของชีวิต

(ข3) การทำธุรกรรม ได้แก่ การติดต่อหน่วยงานราชการ การทำนิติกรรมต่างๆ เป็นต้น

(ข4) การจัดการเหตุการณ์ฉุกเฉิน หมายถึง การจัดการเมื่อผู้สูงอายุได้รับบาดเจ็บ การเจ็บป่วยแบบกะทันหัน ที่เป็นอันตรายต่อชีวิต หรือการทำงานของอวัยวะสำคัญ ซึ่งการได้รับการช่วยเหลือดูแลอย่างทันท่วงทีจะช่วยป้องกันการเสียชีวิต หรืออาการรุนแรงได้

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 สอบสัมภาษณ์

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10201

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ป้องกันอุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้นกับผู้สูงอายุ

3. ทบทวนครั้งที่ N/A

4. สร้างใหม่ ☑ **ปรับปรุง** ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

5321 ผู้ช่วยงานดูแลสุขภาพ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในการป้องกันอุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้นกับผู้สูงอายุ โดยสามารถประเมินความเป็นไปได้ของการเกิดอุบัติเหตุและประเมินสภาวะร่างกายของผู้สูงอายุ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาบริการสุขภาพบุคคล อาชีพเพื่อนผู้สูงวัย

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10201.01 ประเมินความเป็นไปได้ของการเกิดอุบัติเหตุ	1.ระบุเหตุการณ์ที่เป็นไปได้ที่จะเกิดอุบัติเหตุ 2. ประเมินความปลอดภัยของสถานที่ 3.ประเมินความปลอดภัยของกิจกรรม 4.เฝ้าระวังการเกิดอุบัติเหตุกับผู้สูงอายุ	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์
10201.02 ประเมินสภาวะร่างกายของผู้สูงอายุ	1. สังเกตการเคลื่อนไหวร่างกายของผู้สูงอายุ 2. สังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้สูงอายุ 3. ประเมินความสามารถของร่างกายในการเคลื่อนไหว	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

ทัศนคติต่อการทำงานกับผู้สูงอายุและครอบครัว

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

(ก1) ทักษะในการประเมินการเกิดอุบัติเหตุ

(ก2) ทักษะในการประเมินความปลอดภัยของสถานที่

(ก3) ทักษะในการประเมินความปลอดภัยของกิจกรรม

(ก4) ทักษะในการสังเกตการเคลื่อนไหวร่างกายของผู้สูงอายุ

(ก5) ทักษะในการสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้สูงอายุ

(ก6) ทักษะในการประเมินการเคลื่อนไหวร่างกาย

(ข) ความต้องการด้านความรู้

(ข1) ความรู้เกี่ยวกับประเภทของอุบัติเหตุ

(ข2) ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ

(ข3) ความรู้เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวร่างกายของผู้สูงอายุตามหลักสรีรศาสตร์

(ข4) ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้สูงอายุ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรใช้ร่วมกันกับเกณฑ์การ ปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และ ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

(ก1) หนังสือรับรองการปฏิบัติงานจากสถานประกอบการ หรือ

(ก2) แบบฟอร์มบันทึกภาระงานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสมรรถนะนี้ หรือ

(ก3) แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) หรือ

(ก4) หนังสือรับรองการผ่านงานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสมรรถนะนี้จากสถานประกอบการ

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

(ข1) ใบรับรองผลการศึกษา (ถ้ามี) หรือ

(ข2) ประกาศนียบัตร/วุฒิบัตรผ่านการอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะ ป้องกันอุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้นกับผู้สูงอายุ โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้ประกอบการพิจารณาเข้าสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะ

(ง) วิธีการประเมิน

พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ สอบสัมภาษณ์ และสอบปฏิบัติ

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตการปฏิบัติงาน ป้องกันอุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้นกับผู้สูงอายุ ที่ครอบคลุมตั้งแต่ขั้นตอนการประเมินความเป็นไปได้ของการเกิดอุบัติเหตุและประเมินสภาวะร่างกายของผู้สูงอายุ

(ก) คำแนะนำ

(ก1) สำหรับผู้เข้ารับการประเมินในหน่วยสมรรถนะนี้ ต้องสามารถอธิบายถึงขั้นตอนในการประเมินความเป็นไปได้ของการเกิดอุบัติเหตุและประเมินสภาวะร่างกายของผู้สูงอายุได้

(ก2) สำหรับเจ้าหน้าที่สอบจะต้องพิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงานและหลักฐานความรู้ให้ตรงตามที่ระบุไว้ในหน่วยสมรรถนะนี้

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

(ข1) สรีรศาสตร์ หมายถึง ศาสตร์ที่เกี่ยวกับการทำงานของระบบต่าง ๆ ในร่างกาย เป็นพื้นฐานที่ใช้ทำความเข้าใจกลไกทำงานของร่างกายมนุษย์

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 สอบข้อเขียน

18.2 สอบสัมภาษณ์

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10202

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ปฐมพยาบาลผู้สูงอายุเบื้องต้น

3. ทบทวนครั้งที่ N/A

4. สร้างใหม่ ☑ **ปรับปรุง** ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

5321 ผู้ช่วยงานดูแลสุขภาพ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในการปฐมพยาบาลผู้สูงอายุเบื้องต้น
โดยต้องสามารถอธิบายขั้นตอนในการประเมินภาวะฉุกเฉินที่เกิดขึ้นกับผู้สูงอายุ และให้การปฐมพยาบาล

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาบริการสุขภาพบุคคล อาชีพเพื่อนผู้สูงวัย

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10202.01 ประเมินภาวะฉุกเฉินที่เกิดขึ้นกับผู้สูงอายุ	1.สังเกตอาการผิดปกติแบบเฉียบพลันของผู้สูงอายุ 2.ประเมินความรุนแรงของอาการผิดปกติของผู้สูงอายุ	การสัมภาษณ์
10202.02 ให้การปฐมพยาบาล	1.ดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุเบื้องต้น 2. อธิบายวิธีการปฐมพยาบาลเบื้องต้น 3.ส่งต่อผู้สูงอายุไปยังสถานพยาบาล	การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

ทัศนคติต่อการทำงานกับผู้สูงอายุและครอบครัว

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

(ก1) ทักษะในการสังเกตอาการผิดปกติของผู้สูงอายุ

(ก2) ทักษะในการประเมินภาวะฉุกเฉินเบื้องต้น

(ก3) ทักษะในการส่งต่อ

(ก4) ทักษะในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

(ก5) ทักษะในการช่วยเหลือดูแลในภาวะฉุกเฉิน

(ข) ความต้องการด้านความรู้

(ข1) ความรู้เกี่ยวกับภาวะฉุกเฉินที่เกิดขึ้นกับผู้สูงอายุ

(ข2) ความรู้เกี่ยวกับอาการผิดปกติของผู้สูงอายุ

(ข3) ความรู้เกี่ยวกับการประเมินความรุนแรงของอาการของผู้สูงอายุ

(ข4) ความรู้เกี่ยวกับการส่งต่อ

(ข5) ความรู้เกี่ยวกับภาวะฉุกเฉินที่เกิดขึ้นกับผู้สูงอายุ

(ข6) ความรู้เกี่ยวกับอาการผิดปกติของผู้สูงอายุ

(ข7) ความรู้เกี่ยวกับหลักการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรใช้ร่วมกันกับเกณฑ์การ ปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และ ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

(ก1) หนังสือรับรองการปฏิบัติงานจากสถานประกอบการ หรือ

(ก2) แบบฟอร์มบันทึกภาระงานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสมรรถนะนี้ หรือ

(ก3) แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) หรือ

(ก4) หนังสือรับรองการผ่านงานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสมรรถนะนี้จากสถานประกอบการ

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

(ข1) ใบรับรองผลการศึกษา (ถ้ามี) หรือ

(ข2) ประกาศนียบัตร/วุฒิบัตรผ่านการอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะปฐมพยาบาลผู้สูงอายุเบื้องต้น โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้ประกอบการพิจารณาเข้าสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะ

(ง) วิธีการประเมิน

พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ การสอบสัมภาษณ์ และสอบปฏิบัติ

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตการปฏิบัติงานปฐมพยาบาลผู้สูงอายุเบื้องต้น ครอบคลุมตั้งแต่ขั้นตอนการประเมินภาวะฉุกเฉินที่เกิดขึ้นกับผู้สูงอายุ และให้การปฐมพยาบาล

(ก) คำแนะนำ

(ก1) สำหรับผู้เข้ารับการประเมินในหน่วยสมรรถนะนี้ ต้องสามารถอธิบายถึงขั้นตอนในการประเมินภาวะฉุกเฉินที่เกิดขึ้นกับผู้สูงอายุ และให้การปฐมพยาบาล

(ก2) สำหรับเจ้าหน้าที่สอบจะต้องพิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงานและหลักฐานความรู้ให้ตรงตามที่ระบุไว้ในหน่วยสมรรถนะนี้

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

(ข1) อาการผิดปกติเฉียบพลันของผู้สูงอายุ หมายถึง อาการผิดปกติทางกาย ได้แก่ ภาวะฉุกเฉินระบบการรู้สติ ภาวะสมองขาดเลือดไปเลี้ยง ภาวะฉุกเฉินระบบทางเดินหายใจ ภาวะฉุกเฉินระบบทางเดินอาหาร ภาวะฉุกเฉินระบบต่อมไร้ท่อ ภาวะน้ำตาลในเลือดสูง ภาวะฉุกเฉินทางโรคหัวใจ ภาวะหกล้ม ภาวะการมีอุบัติเหตุและภัยพิบัติ และอาการผิดปกติทางสมอง หมายถึง ภาวะสับสน(Delirium) เฉียบพลันในผู้สูงอายุ
เป็นความผิดปกติทางระบบประสาทที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระดับความรู้สึกตัว ระดับความรู้คิดและความสามารถของสมองโดยรวมอย่างเฉียบพลัน ผู้สูงอายุมักไม่ให้ความสนใจกับการตอบคำถาม ถูกเบี่ยงเบนความสนใจได้ง่าย อาจจะวุ่นวายหรือซึมหลับมากก็ได้ อาการมักเป็น ๆ หาย ๆ มักเป็นช่วงพลบค่ำหรือกลางคืน ภาวะเหล่านี้เป็นภาวะเร่งด่วน

(ข2) การปฐมพยาบาลเบื้องต้น หมายถึง การให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลที่กำลังเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บ โดยบริบาลให้เพื่อรักษาชีวิต ป้องกันมิให้สภาวะนั้นเลวลง และ/หรือเพื่อส่งเสริมการฟื้นตัว ปฐมพยาบาล รวมถึงการรักษาเบื้องต้นในภาวะรุนแรงก่อนมีการช่วยเหลือของบุคลากรทางการแพทย์ ได้แก่
การช่วยเหลือผู้ที่หยุดหายใจหรือหัวใจหยุดเต้น ให้มีการหายใจ และการไหลเวียนกลับสู่สภาพเดิม ป้องกันเนื้อเยื่อไม่ให้ได้รับอันตรายจากการขาดออกซิเจนอย่างถาวร ซึ่งสามารถทำได้โดยการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน (Basic life support) ได้แก่ การผายปอด และการนวดหัวใจ

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 สอบสัมภาษณ์

18.2 สอบปฏิบัติ

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10203

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ส่งเสริมสุขภาพจิตของผู้สูงอายุ

3. ทบทวนครั้งที่ N/A

4. สร้างใหม่ ☑ **ปรับปรุง** ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

5321 ผู้ช่วยงานดูแลสุขภาพ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในการส่งเสริมสุขภาพจิตของผู้สูงอายุ
โดยสามารถเข้าใจการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและจิตใจและสาเหตุที่ส่งผลต่อปัญหาทางสุขภาพจิต การเปลี่ยนแปลงทางสังคม และมีทักษะการส่งเสริมทางจิตใจ ได้แก่ การเคารพ ยกย่อง นับถือ การส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัวผู้สูงอายุ การจัดการอารมณ์ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ และการเสริมสร้างกำลังใจของผู้สูงอายุ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาบริการสุขภาพบุคคล อาชีพเพื่อนผู้สูงวัย

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10203.01 เฝ้าระวังภาวะจิตใจของผู้สูงอายุ	1.เข้าใจการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและจิตใจและสาเหตุที่ส่งผลต่อปัญหาทางสุขภาพจิตของผู้สูงอายุ 2.สังเกตสภาพจิตใจและอารมณ์ของผู้สูงอายุ 3.สังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้สูงอายุ 4.สังเกตอาการที่อาจจะเป็นสัญญาณของโรค	การสัมภาษณ์
10203.02 ให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุและครอบครัว	1.กระตุ้นให้ผู้สูงอายุเห็นคุณค่าในตนเอง 2.ให้ความเคารพ ยกย่อง นับถือผู้สูงอายุ 3.สอบถามเรื่องสุขภาพและความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุ 4.ส่งเสริมและสร้างสัมพันธภาพในครอบครัวและสังคมของผู้สูงอายุ	การสัมภาษณ์
10203.03 เสริมสร้างกำลังใจให้ผู้สูงอายุ	1.พูดคุยและรับฟังปัญหาของผู้สูงอายุ 2.กระตุ้นให้สูงอายุทำกิจกรรมที่พัฒนาและส่งเสริมกำลังใจและคลายความวิตกกังวล	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

ทัศนคติต่อการทำงานกับผู้สูงอายุและครอบครัว

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

(ก1) ทักษะในการประเมินสภาพจิตใจ

(ก2) ทักษะในการสื่อสารและการรับฟัง

(ก3) ทักษะในการออกแบบกิจกรรม

(ก4) ทักษะในการดำเนินงาน ประเมินผล และพัฒนากิจกรรม

(ก5) ทักษะในการให้คำปรึกษา

(ข) ความต้องการด้านความรู้

(ข1) ความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาการสื่อสารและการรับฟังผู้สูงอายุ

(ข2) ความรู้เกี่ยวกับการสร้างสัมพันธภาพและทำกิจกรรมทางสังคม

(ข3) ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย และโรคในวัยผู้สูงอายุ

(ข4) ความรู้เกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์และจิตใจของผู้สูงอายุ

(ข5) ความรู้เกี่ยวกับการประเมินสภาพจิตใจผู้สูงอายุ

(ข6) ความรู้เกี่ยวกับการประเมินและพัฒนากิจกรรม

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรใช้ร่วมกันกับเกณฑ์การ ปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และ ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

(ก1) หนังสือรับรองการปฏิบัติงานจากสถานประกอบการ หรือ

(ก2) แบบฟอร์มบันทึกภาระงานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสมรรถนะนี้ หรือ

(ก3) แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) หรือ

(ก4) หนังสือรับรองการผ่านงานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสมรรถนะนี้จากสถานประกอบการ

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

(ข1) ใบรับรองผลการศึกษา (ถ้ามี) หรือ

(ข2) ประกาศนียบัตร/วุฒิบัตรผ่านการอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะส่งเสริมสุขภาพจิตของผู้สูงอายุโดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้ประกอบการพิจารณาเข้าสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะ

(ง) วิธีการประเมิน

พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ การสอบสัมภาษณ์ และสอบปฏิบัติ

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตการปฏิบัติงานส่งเสริมสุขภาพจิตของผู้สูงอายุครอบคลุมตั้งแต่ขั้นตอนการเฝ้าระวังภาวะจิตใจของผู้สูงอายุ ให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุ และการเสริมสร้างกำลังใจให้ผู้สูงอายุ

(ก) คำแนะนำ

(ก1) สำหรับผู้เข้ารับการประเมินในหน่วยสมรรถนะนี้ ต้องสามารถอธิบายถึงขั้นตอนในการเฝ้าระวังภาวะจิตใจของผู้สูงอายุ ให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุ และเสริมสร้างกำลังใจให้ผู้สูงอายุ

(ก2) สำหรับเจ้าหน้าที่สอบจะต้องพิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงานและหลักฐานความรู้ให้ตรงตามที่ระบุไว้ในหน่วยสมรรถนะนี้

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

(ข1) การส่งเสริมสุขภาพจิตของผู้สูงอายุ หมายถึง การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้รับการดูแลด้านจิตใจและอารมณ์ เพื่อไม่ให้ผู้สูงอายุเกิดภาวะเครียด วิตกกังวล รู้สึกเหงาหรือโดดเดี่ยว เอื้ออำนวยต่อการมีสุขภาพจิตที่ดี

(ข2) การเฝ้าระวังสุขภาพจิตของผู้สูงอายุ หมายถึง การติดตาม สังเกต การเปลี่ยนแปลงสภาพจิตใจและอารมณ์ พฤติกรรมการแสดงออกต่างๆ ของผู้สูงอายุ รวมถึงอาการบางอย่างของผู้สูงอายุที่อาจบ่งบอกหรือเป็นสัญญาณของการเกิดโรคบางชนิด เช่น การถามซ้ำหรือพูดซ้ำ อาการหลงลืม การสับสนวันเวลา สถานที่ อาการสั่นเกร็ง เป็นต้น

(ข3) การให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุ หมายถึง การกระตุ้นให้ผู้สูงอายุเห็นคุณค่าในตนเองถึงการเป็นบุคคลสำคัญของครอบครัว การให้ความเคารพ ยกย่อง นับถือ เพื่อทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า หรือการพูดคุย ขอความคิดเห็นเพื่อทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกว่าตนเองยังคงเป็นที่รักและมีความสำคัญกับบุคคลในครอบครัว

(ข4) การเสริมสร้างกำลังใจให้ผู้สูงอายุ หมายถึง การใช้วิธีการที่ช่วยเพิ่มความเชื่อมั่น สร้างความมั่นคงทางจิตใจ เพื่อสร้างกำลังใจให้ผู้สูงอายุ ช่วยให้คลายความเครียด ความวิตกกังวล เพื่อไม่ให้ผู้สูงอายุเกิดความเครียดหรือมีภาวะซึมเศร้า ช่วยส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเห็นคุณค่าในตนเอง และมีกำลังใจในการต่อสู้กับโรคร้ายต่าง ๆ ที่กำลังเผชิญ

ตลอดจนช่วยบรรเทาอาการเจ็บป่วยและความทุกข์ทรมานจากโรคภัยต่างๆ

(ข5) กิจกรรมที่ส่งเสริมกำลังใจให้กับผู้สูงอายุ หมายถึง กิจกรรมทางสังคมที่ทำให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพจิตดีขึ้น ไม่คิดมาก ซึมเศร้า หรือเหงาอยู่คนเดียว เช่น การชวนผู้สูงอายุเข้าวัด สวดมนต์ ทำบุญ ฟังเทศน์ ฟังธรรม ฝึกสมาธิ หรือพาไปพบปะกับเพื่อนเก่าหรือผู้คนแปลกหน้าเพื่อพูดคุยหรือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เป็นต้น หรือเป็นกิจกรรมที่ทำแล้วเพลิดเพลิน เป็นกิจกรรมที่ผู้สูงอายุชอบหรือสนใจ ช่วยทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกสดชื่น
โดยหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่อาจทำให้ผู้สูงอายุเกิดความกระทบกระเทือนจิตใจ

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 สอบสัมภาษณ์

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10204

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ดูแลผู้สูงอายุตามหลักจริยธรรม และพฤติกรรมบริการที่เหมาะสม

3. ทบทวนครั้งที่ N/A

4. สร้างใหม่ ☑ **ปรับปรุง** ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

5321 ผู้ช่วยงานดูแลสุขภาพ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในการดูแลผู้สูงอายุตามหลักจริยธรรม และพฤติกรรมบริการที่เหมาะสม โดยการดูแลผู้สูงอายุอย่างมีจริยธรรม เป็นการปฏิบัติที่ดี ทั้งกาย วาจา ใจ มีการแสดงออกของจรรยามารยาทที่ดี มีความรับผิดชอบในหน้าที่ ซื่อสัตย์ เมตตา เอื้ออาทร รักษาความลับ และเคารพสิทธิของผู้สูงอายุ ไม่ทำสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผู้สูงอายุ

การมีพฤติกรรมบริการที่เหมาะสม เป็นการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สูงอายุด้วยกิริยาท่าทางสุภาพ น้ำเสียงอ่อนโยน ปฏิบัติการดูแลด้วยความนุ่มนวล ถูกกาลเทศะ ให้บริการด้วยความเต็มใจ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาบริการสุขภาพบุคคล อาชีพเพื่อนผู้สูงวัย

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10204.01 ดูแลผู้สูงอายุอย่างมีจริยธรรมการให้บริการ	1.ตระหนักในคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ 2. เคารพสิทธิและความเป็นส่วนตัวของผู้สูงอายุ 3. รักษาความลับของผู้สูงอายุ 4.บริการอย่างเป็นกลางโดยปราศจากอคติ 5.ให้ข้อมูลและข้อเท็จจริงอย่างถูกต้องแก่ผู้สูงอายุในการให้บริการ	ข้อสอบข้อเขียน
10204.02 แสดงพฤติกรรมบริการที่เหมาะสม	1. แสดงปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้สูงอายุ 2. แสดงออกถึงความพร้อมและความยินดีที่จะให้ความช่วยเหลือ 3. ให้บริการอย่างจริงใจด้วยท่าทีที่สุภาพและเป็นมิตร	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

ทัศนคติต่อการทำงานกับผู้สูงอายุและครอบครัว

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

(ก1) ทักษะในการต้อนรับ

(ก2) ทักษะในการให้บริการ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

(ข1) ความรู้เกี่ยวกับหลักจริยธรรมในการประกอบอาชีพเพื่อนผู้สูงวัย

(ข2) ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมบริการ การแต่งกาย การแสดงออก และการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้สูงอายุ

(ข3) ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดทางจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ของอาชีพเพื่อนผู้สูงวัย

(ข4) ความรู้เกี่ยวกับศิลปะในการต้อนรับ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรใช้ร่วมกันกับเกณฑ์การ ปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และ ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

(ก1) หนังสือรับรองการปฏิบัติงานจากสถานประกอบการ หรือ

(ก2) แบบฟอร์มบันทึกภาระงานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสมรรถนะนี้ หรือ

(ก3) แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) หรือ

(ก4) หนังสือรับรองการผ่านงานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสมรรถนะนี้จากสถานประกอบการ

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

(ข1) ใบรับรองผลการศึกษา (ถ้ามี) หรือ

(ข2) ประกาศนียบัตร/วุฒิบัตรผ่านการอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะดูแลผู้สูงอายุตามหลักจริยธรรม และพฤติกรรมบริการที่เหมาะสมโดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้ประกอบการพิจารณาเข้าสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะ

(ง) วิธีการประเมิน

พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ การสอบสัมภาษณ์

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตการปฏิบัติงานดูแลผู้สูงอายุตามหลักจริยธรรม และพฤติกรรมบริการที่เหมาะสมครอบคลุมตั้งแต่ขั้นตอนการดูแลผู้สูงอายุอย่างมีจริยธรรม และแสดงพฤติกรรมบริการและสร้างสัมพันธภาพที่เหมาะสม

(ก) คำแนะนำ

(ก1) สำหรับผู้เข้ารับการประเมินในหน่วยสมรรถนะนี้ ต้องสามารถอธิบายถึงขั้นตอนในการดูแลผู้สูงอายุอย่างมีจริยธรรม และแสดงพฤติกรรมบริการและสร้างสัมพันธภาพที่เหมาะสม

(ก2) สำหรับเจ้าหน้าที่สอบจะต้องพิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงานและหลักฐานความรู้ให้ตรงตามที่ระบุไว้ในหน่วยสมรรถนะนี้

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

(ข1) การปฏิบัติบนพื้นฐานทางจริยธรรมของอาชีพเพื่อนผู้สูงวัย หมายถึง การปฏิบัติที่มีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ เมตตา เอื้ออาทร การไม่เลือกปฏิบัติ เคารพสิทธิผู้สูงอายุ การรักษาความลับ และการไม่ทำสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผู้สูงอายุ

(ข2) จริยธรรมในการดูแลผู้สูงอายุ ได้แก่

1) ความรับผิดชอบ ในการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลผู้สูงอายุ
2) ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา ทั้งกาย วาจา ใจ
3) ความกตัญญูกตเวที หมายถึง การรู้คุณ และตอบแทนคุณต่อผู้สูงอายุ เคารพในสิทธิของผู้สูงอายุ
4) ความมีระเบียบวินัย เป็นการควบคุมความประพฤติ การกระทำที่ถูกต้องเหมาะสม
5) ความเสียสละ หมายถึง การละความเห็นแก่ตัว รู้จักแบ่งปันให้ผู้อื่นเท่าที่จะทำได้ ตามความสามารถ
6) ความอุตสาหะ หมายถึง ความพยายามอย่างเต็มกำลัง เพื่อให้งานสำเร็จด้วยดี มีความขยัน อดทน ไม่ท้อแท้
7) ความเมตตา กรุณา หมายถึง มีความจริงใจ มีความรัก ความสงสาร เห็นอกเห็นใจ ปรารถนาดีต่อผู้สูงอายุ

(ข3) การละเมิดสิทธิหรือการกระทำผิดต่อผู้สูงอายุ ได้แก่

1) การล่วงละเมิดทางร่างกาย คือ การที่ผู้สูงอายุประสบกับความเจ็บป่วย ความเจ็บปวด การบาดเจ็บ การเสียชีวิตอันเป็นผลมาจากการกระทำของผู้ดูแลโดยเจตนาหรือไม่เจตนา(บกพร่องในหน้าที่) เช่น การตบตี การเตะ ใช้ของมีคมบาด การใช้ความร้อน

การทำให้ขาดอากาศหายใจ เป็นต้น

2) การล่วงละเมิดทางเพศ ทั้งสัมผัสหรือไม่สัมผัสโดยตรง

3) การล่วงละเมิดทางอารมณ์หรือจิตใจด้วยพฤติกรรมทางวาจาหรืออวัจนภาษาที่สร้างความเจ็บปวด ความเจ็บปวดทางจิตใจ ความกลัว หรือความทุกข์ให้กับผู้สูงอายุ ไม่ว่าจะเป็นความอัปยศอดสูหรือการดูหมิ่น การคุกคามทั้งทางวาจาและไม่ใช่คำพูด การล่วงละเมิด และกักขัง

4) การละเลย ไม่สนใจ คือความล้มเหลวในการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของผู้สูงอายุ ความต้องการเหล่านี้รวมถึงอาหาร น้ำ ที่พักอาศัย เสื้อผ้า สุขอนามัย และการดูแลทางการแพทย์ที่จำเป็น

5) การละเมิดทางการเงินคือการใช้เงิน ผลประโยชน์ สิ่งของ ทรัพย์สิน หรือทรัพย์สินของผู้สูงอายุโดยผิดกฎหมาย ไม่ได้รับอนุญาต หรือไม่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้สูงอายุ

6) การละเมิดสิทธิในด้านการนำข้อมูล ภาพของผู้สูงอายุ ไปเผยแพร่กับบุคคลทั่วไปผ่านสื่อ ระบบคอมพิวเตอร์หรือเครือข่ายสื่อสังคม โดยไม่ได้รับคำยินยอมหรือไม่เหมาะสม ทำให้ผู้สูงอายุหรือคนที่เกี่ยวข้องเสื่อมเสียชื่อเสียง รวมถึงการนำรหัสความลับทางระบบคอมพิวเตอร์ จดหมายอิเลคทรอนิคส์ หรือแอปพลิเคชั่นต่างๆ เอาไปใช้ประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมายเป็นต้น

(ข4) องค์ประกอบทางจริยธรรมในการดูแลผู้สูงอายุ ได้แก่

1) ตระหนักในคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดย

1.1 ให้ความเคารพ ยกย่อง คำนึงถึงคุณค่าของผู้สูงอายุ

1.2 ยอมรับการเปลี่ยนแปลง สภาพตามวัย ของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน

1.3 รักษาความสามารถของผู้สูงอายุไว้ให้นานที่สุด เช่น ส่งเสริมความสามารถทางกาย ยอมรับความคิดเห็นหรือความต้องการของผู้สูงอายุ

1.4 ปฏิบัติต่อผู้สูงอายุ ในฐานะบุคคลหนึ่งที่มีสิทธิที่จะได้รับบริการด้านสุขภาพอนามัยที่มีคุณภาพเท่าเทียมกับบุคคลวัยอื่น

2) ปฏิบัติการดูแลผู้สูงอายุ โดยมีหลักธรรมประจำใจ ได้แก่

2.1 เมตตาคือ ความรักปรารถนาดี เป็นมิตร อยากให้ผู้อื่นมีความสุข

2.2 กรุณาคือ ความปรารถนาที่จะช่วยเหลือให้เขาพ้นทุกข์ ช่วยให้ทุเลาจากการเจ็บป่วย ทรมาน

2.3 มุทิตาคือ ความรู้สึกพลอยยินดี เมื่อเขามีอาการดีขึ้น ช่วยให้เขาสุขสบายดีขึ้น

2.4 อุเบกขาคือ การรู้จักวางเฉย วางใจเป็นกลาง ไม่คิดซ้ำเติม กฎแห่งกรรม

3) ศึกษาหาความรู้และติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ ทั้งด้านที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุ ด้านจริยธรรม และด้านอื่นๆ

4) รักและศรัทธาในอาชีพว่าเป็นอาชีพที่มีประโยชน์แก่เพื่อนมนุษย์

5) ตระหนักถึงความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพ และรับผิดชอบต่อข้อบัญญัติในจรรยาบรรณ เพื่อส่งเสริมคุณภาพบริการ การดูแลผู้สูงอายุ

(ข5) จริยธรรมการให้บริการ หมายถึง การที่ผู้ดูแลมีความประพฤติรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของการดูแลที่เกิดจากคุณธรรมภายในจิตใจของตนเอง มีความซื่อสัตย์และเคารพในสิทธิของผู้สูงอายุและมีความเสียสละในการทำงานที่ไม่ใช่แค่บทบาทของการถูกว่าจ้างเท่านั้น แต่ยังทุ่มเทดูแลอย่างเต็มกำลังความสามารถด้วยความเห็นอกเห็นใจ และเข้าใจในสภาพที่แตกต่างของผู้สูงอายุ แต่ละคน

(ข6) การบริการอย่างเป็นกลางโดยปราศจากอคติ หมายถึง หมายถึง การให้บริการแก่ผู้สูงอายุโดยไม่มีความคิดลำเอียงต่อเชื้อชาติ เพศสภาพ อายุ ศาสนา หรือเหมารวมว่าผู้สูงอายุทุกคน มีคุณลักษณะที่เหมือนกัน แม้ว่าความคิดจะเป็นเชิงบวก เช่น ถูกชะตา หรือเชิงลบ เช่น ไม่ถูกชะตา ก็ตามโดยปราศจากการคิดวิเคราะห์ตามบริบทหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างเหมาะสม

(ข7) ทักษะในการให้บริการที่ดี ได้แก่ การมีปฏิสัมพันธ์ต่อผู้รับบริการที่ดี การใช้วาจาสุภาพ อ่อนโยน น้ำเสียงนุ่มนวล ถูกกาลเทศะ กิริยาท่าทางสุภาพอ่อนน้อม ปฏิบัติกิจกรรมบริการด้วยความเต็มใจ และเข้าถึงความต้องการของผู้รับบริการ

(ข8) พฤติกรรมการบริการ หมายถึง การแสดงออกซึ่งพฤติกรรมในการตอบสนองความต้องการและปัญหาของผู้สูงอายุแต่ละบุคคล ทั้งด้านร่างกาย จิตใจและสังคม โดยใช้ความรู้ความสามารถตามจริยธรรมของผู้ประกอบอาชีพด้านสุขภาพ ด้วยการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล การสื่อสาร การให้ข้อมูลด้านสุขภาพ การให้ความช่วยเหลือ การเคารพสิทธิและความเป็นส่วนตัวของผู้สูงอายุ

(ข9) ทักษะในการให้บริการที่ดี ได้แก่ การมีปฏิสัมพันธ์ต่อผู้รับบริการที่ดี การใช้วาจาสุภาพ อ่อนโยน น้ำเสียงนุ่มนวล ถูกกาลเทศะ กิริยาท่าทางสุภาพอ่อนน้อม ปฏิบัติกิจกรรมบริการด้วยความเต็มใจ และเข้าถึงความต้องการของผู้รับบริการ

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 สอบข้อเขียน

18.1 สอบสัมภาษณ์

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10301

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ แนะนำการใช้เครื่องมือดิจิทัลให้กับผู้สูงอายุ

3. ทบทวนครั้งที่ N/A

4. สร้างใหม่ ☑ **ปรับปรุง** ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

5321 ผู้ช่วยงานดูแลสุขภาพ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในการแนะนำการใช้เครื่องมือดิจิทัลให้กับผู้สูงอายุ โดยสามารถแนะนำการใช้งานอุปกรณ์สื่อสาร แอปพลิเคชันบนอุปกรณ์สื่อสาร และสื่อโซเชียลมีเดีย

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาบริการสุขภาพบุคคล อาชีพเพื่อนผู้สูงวัย

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10301.01 แนะนำการใช้งานอุปกรณ์สื่อสาร	1.แนะนำการใช้งานพื้นฐานอุปกรณ์สื่อสาร 2.แนะนำการใช้งานอินเทอร์เน็ตบนอุปกรณ์สื่อสาร	ข้อสอบข้อเขียน
10301.02 แนะนำการใช้งานแอพพลิเคชันบนอุปกรณ์สื่อสาร	1.แนะนำการใช้งานปฏิทินเพื่อสร้างตารางนัดหมาย 2.แนะนำการใช้งานโปรแกรมการสื่อสาร 3.แนะนำการใช้งานโปรแกรมการสืบค้นข้อมูล	ข้อสอบข้อเขียน
10301.03 แนะนำการใช้งานโซเชียลมีเดีย	1.แนะนำวิธีการบันทึกภาพนิ่ง/ภาพเคลื่อนไหว 2.แนะนำการใช้โปรแกรมตกแต่งรูปภาพ/วิดีโอ 3.แนะนำการเลือกใช้สื่อโซเชียลมีเดีย	ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

ทัศนคติต่อการทำงานกับผู้สูงอายุและครอบครัว

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ
(ก1) ทักษะในการใช้งานอุปกรณ์สื่อสาร
(ก2) ทักษะในการใช้งานแอปพลิเคชันบนอุปกรณ์สื่อสาร
(ก3) ทักษะในการใช้งานอินเทอร์เน็ตบนอุปกรณ์สื่อสาร
(ก4) ทักษะในการใช้งานปฏิทิน
(ก5) ทักษะในการใช้งานโปรแกรมการสื่อสาร
(ก6) ทักษะในการใช้งานโปรแกรมการสืบค้นข้อมูล
(ก7) ทักษะในการบันทึกภาพนิ่ง/ภาพเคลื่อนไหว
(ก8) ทักษะในการใช้โปรแกรมพื้นฐานในการตกแต่งรูปภาพ/วิดีโอ
(ข) ความต้องการด้านความรู้
(ข1) ความรู้เกี่ยวกับการใช้งานอุปกรณ์สื่อสาร
(ข2) ความรู้เกี่ยวกับการใช้งานแอปพลิเคชันบนอุปกรณ์สื่อสาร
(ข3) ความรู้เกี่ยวกับการใช้งานอินเทอร์เน็ตบนอุปกรณ์สื่อสาร
(ข4) ความรู้เกี่ยวกับการใช้งานโปรแกรมการสื่อสาร
(ข5) ความรู้เกี่ยวกับการใช้งานโปรแกรมการสืบค้นข้อมูล
(ข6) ความรู้เกี่ยวกับสื่อโซเชียลมีเดียต่างๆ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรใช้ร่วมกันกับเกณฑ์การ ปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และ ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)
(ก1) หนังสือรับรองการปฏิบัติงานจากสถานประกอบการ หรือ
(ก2) แบบฟอร์มบันทึกภาระงานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสมรรถนะนี้ หรือ
(ก3) แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) หรือ
(ก4) หนังสือรับรองการผ่านงานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสมรรถนะนี้จากสถานประกอบการ
(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)
(ข1) ใบรับรองผลการศึกษา (ถ้ามี) หรือ
(ข2) ประกาศนียบัตร/วุฒิบัตรผ่านการอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)
(ค) คำแนะนำในการประเมิน
เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะแนะนำการใช้เครื่องมือดิจิทัลให้กับผู้สูงอายุ โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้ ประกอบการพิจารณาเข้าสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะ
(ง) วิธีการประเมิน
พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ การสอบสัมภาษณ์ และสอบปฏิบัติ

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตการปฏิบัติงาน แนะนำการใช้เครื่องมือดิจิทัลให้กับผู้สูงอายุ ครอบคลุมตั้งแต่ขั้นตอนการใช้งานอุปกรณ์สื่อสาร การใช้งานแอปพลิเคชันบนอุปกรณ์สื่อสาร และการใช้งานโซเชียลมีเดีย

(ก) คำแนะนำ
(ก1) สำหรับผู้เข้ารับการประเมินในหน่วยสมรรถนะนี้ ต้องสามารถอธิบายถึงขั้นตอนการใช้งานอุปกรณ์สื่อสาร การใช้งานแอปพลิเคชันบนอุปกรณ์สื่อสาร และการใช้งานโซเชียลมีเดีย
(ก2) สำหรับเจ้าหน้าที่สอบจะต้องพิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงานและหลักฐานความรู้ให้ตรงตามที่ระบุไว้ในหน่วยสมรรถนะนี้
(ข) คำอธิบายรายละเอียด
(ข1) อุปกรณ์สื่อสาร ได้แก่ Tablet, Smartphone เป็นต้น
(ข2) การใช้งานปฏิทิน เช่น การสร้างตารางนัดหมาย การแก้ไขตารางนัดหมายบนปฏิทิน และการปรับตั้งค่าปฏิทิน เช่น มุมมอง การจัดเรียง การกรอง เป็นต้น
(ข3) โปรแกรมการสื่อสาร เช่น Chat, SMS, Video Conference, Streaming Media Technology, E-learning เป็นต้น
(ข4) การค้นหาข้อมูล หมายถึง การสืบค้นข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตผ่าน Search Engine ต่างๆ เช่น Google, Firefox, Bing เป็นต้น
(ข5) โปรแกรมที่ใช้แต่งรูปภาพ ได้แก่ B612, Line Camera, Meitu, Photo Collage, Foto Grid, Photo Editor, PicsArt เป็นต้น

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 สอบสัมภาษณ์

18.2 สอบปฏิบัติ